

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคเหนือ มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้าน การวางแผนงาน การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยแบ่งการเสนอและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เสนอข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม (นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ) ที่ตอบแบบสอบถาม โดยเสนอว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ และวิเคราะห์ดูว่านายอำเภอมีบทบาทในการบริหารการศึกษาในคานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมากน้อยเพียงใด

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีต่อการบริหารงานของนายอำเภอทั้ง 6 คาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจะเสนอข้อมูลเป็นตารางและประกอบด้วย ความเรียงเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับ ตำแหน่ง วุฒิ อายุ อายุราชการ ระยะเวลา
ที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

ตารางที่ 4

แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
นายอำเภอ	110	31.16
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	121	34.28
หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ	122	34.56
รวม	353	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 353 คน จำแนก
ออกเป็น ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.16 ดำรงตำแหน่ง
ศึกษานิเทศก์อำเภอ 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.28 ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษา-
อำเภอ 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.56

ตารางที่ 5

แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามวุฒิ

ระดับวุฒิ	นาย อำเภอ		ศึกษาธิการ อำเภอ		หัวหน้าหมวดการ ศึกษาอำเภอ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	27	24.55	51	42.14	69	56.56	147	41.64
ปริญญาตรี	55	50.00	63	52.07	51	41.80	169	47.88
ปริญญาโท	28	25.45	7	5.79	2	1.64	37	10.48
ปริญญาเอก	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	110	100	121	100	122	100	353	100

จากตารางที่ 5 แสดงว่าระดับวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 47.88 โดยมีนายอำเภอ 55 คน ศึกษาธิการอำเภอ 63 คน หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ 51 คน รองลงมาได้แก่ ระดับวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.64 โดยมีนายอำเภอ 27 คน ศึกษาธิการอำเภอ 51 คน หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ 69 คน จำนวนที่น้อยที่สุดได้แก่ วุฒิปริญญาโท คือ มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.48 โดยมีนายอำเภอ 28 คน ศึกษาธิการอำเภอ 7 คน หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ 2 คน ส่วนระดับวุฒิปริญญาเอกไม่มี

สรุปได้ว่า ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม วุฒิปริญญาตรีมีมากที่สุด รองลงมาได้แก่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิปริญญาโทมีน้อยที่สุด มีข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับสภาพการเปรียบเทียบระดับวุฒิของประชากรแต่ละกลุ่มแล้วจะเห็นว่า กลุ่มนายอำเภอประชากรส่วนมากมีระดับวุฒิสสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 6

แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	นาย อำเภอ		ศึกษาธิการ อำเภอ		หัวหน้าหมวดการ ศึกษาอำเภอ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
25 - 34 ปี	1	0.91	15	12.40	7	5.74	23	6.52
35 - 44 ปี	30	27.27	50	41.32	55	45.08	135	38.24
45 - 54 ปี	54	49.09	41	33.88	52	42.62	147	41.64
ตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป	25	22.73	15	12.40	8	6.56	48	13.60
รวม	110	100	121	100	122	100	353	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่าประชากรตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีอายุระหว่าง 45-54 ปีมากที่สุด มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 41.64 คือ นายอำเภอ 54 คน ศึกษาธิการอำเภอ 41 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 52 คน รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 35-44 ปี มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 คือ นายอำเภอ 30 คน ศึกษาธิการอำเภอ 50 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 55 คน ประชากรที่มีจำนวนอายุน้อยที่สุด คือ อายุระหว่าง 25-34 ปี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 คือ นายอำเภอ 1 คน ศึกษาธิการอำเภอ 15 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 7 คน ส่วนที่อายุต่ำกว่า 25 ปีไม่มีสรุปได้ว่า ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีอายุระหว่าง 45-54 ปีมากที่สุด และอายุระหว่าง 25-34 ปีมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 7

แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุราชการ

ช่วงอายุราชการ	นายอำเภอ		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6 ปี	0	0	1	0.83	0	0	1	0.28
6 - 10 ปี	2	1.82	8	6.61	1	0.82	11	3.12
11 - 15 ปี	6	5.45	27	22.31	19	15.57	52	14.73
16 - 20 ปี	26	23.64	26	21.49	37	30.30	89	25.21
21 - 25 ปี	27	24.55	17	14.05	21	17.21	65	18.42
26 - 30 ปี	17	15.45	17	14.05	27	22.13	61	17.28
ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	32	29.09	25	20.66	17	13.94	74	20.96
รวม	110	100	121	100	122	100	353	100

จากตารางที่ 7 แสดงว่าประชากรมีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปีมากที่สุด มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.21 คือ นายอำเภอ 26 คน ศึกษาธิการอำเภอ 26 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 37 คน รองลงมาได้แก่อายุราชการตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.96 คือ นายอำเภอ 32 คน ศึกษาธิการอำเภอ 25 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 17 คน ส่วนประชากรที่มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปีมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.28 มีเพียง 1 คน คือเป็นศึกษาธิการอำเภอ

สรุปได้ว่า ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการทั้ง 3 กลุ่ม มีอายุราชการตั้งแต่ 16-20 ปีมากที่สุด และมีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปีมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 8

แสดงระยะเวลาที่ประชากรดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง	นายอำเภอ		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6 ปี	58	52.73	58	47.93	59	48.36	175	49.58
6 - 10 ปี	31	28.18	32	26.45	63	51.64	126	35.69
11 - 15 ปี	11	10.00	21	17.36	0	0	32	9.07
16 - 20 ปี	6	5.45	6	4.96	0	0	12	3.40
21 - 25 ปี	2	1.82	2	1.65	0	0	4	1.13
ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป	2	1.82	2	1.65	0	0	4	1.13
รวม	110	100	121	100	122	100	353	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่าประชากรผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปีมากที่สุด มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 49.58 คือ นายอำเภอ 58 คน ศึกษาธิการอำเภอ 58 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 59 คน รองลงมาได้แก่ระหว่าง 6-10 ปี มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 35.69 คือ นายอำเภอ 31 คน ศึกษาธิการอำเภอ 32 คน หัวหน้าหมวดการศึกษา 63 คน ส่วนระหว่าง 21-25 ปีมีน้อยที่สุด มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 คือ นายอำเภอ 2 คน ศึกษาธิการอำเภอ 2 คน หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอไม่มี

สรุปได้ว่า ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปีมากที่สุด และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันระหว่าง 21-25 ปีน้อยที่สุด

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์งานพบพานของนายอำเภอในการบริหารการศึกษา

ในการวิเคราะห์งานพบพานของนายอำเภอในการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์โดยเสนอความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประจำชาติทั้ง 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนงาน การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารการเงิน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จะเสนอข้อมูลเป็นตาราง พร้อมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลในงานแต่ละประเภทเป็นค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยจะกำหนดค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

0.00 - 0.55	หมายถึง	ไม่มีเลย
0.56 - 1.55	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.56 - 2.55	หมายถึง	น้อย
2.56 - 3.55	หมายถึง	มาก
3.56 - 4.00	หมายถึง	มากที่สุด

การวางแผนงาน

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประจำชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการวางแผนงานตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษานิเทศก์อำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวดฯ (N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s
1	นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเด็กในท้องถิ่น เพื่อการจัดตั้งโรงเรียนชั้นใหม่มากขึ้น เพียงใด	2.87	0.82	1.81	1.08	2.15	1.06	2.26	1.09
2	นายอำเภอได้จัดทำนโยบายในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นเพียงใด	2.92	0.73	1.93	1.03	2.45	0.95	2.45	1.00
3	นายอำเภอได้จัดทำแผนดำเนินงานในด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดเพียงใด	3.10	0.63	2.12	0.98	2.70	0.70	2.62	1.00
4	นายอำเภอได้จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างครูของแต่ละโรงเรียนในความรับผิดชอบเพียงใด	3.11	0.65	2.07	1.04	2.65	0.96	2.59	1.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N=353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
5	นายอำเภอมี่แผนงานที่จะสนับสนุนการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนเพียงใด	2.97	0.66	2.02	0.92	2.51	0.90	2.49	0.95
6	นายอำเภอได้จัดให้ทำแผนงานในการก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารเรียนให้เพียงพอกับปริมาณนักเรียนที่เพิ่มขึ้นเพียงใด	3.35	0.64	2.43	0.90	2.88	0.83	2.95	0.56
7	นายอำเภอได้จัดให้มีโครงการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้เพียงใด	3.06	0.62	2.11	0.96	2.63	0.81	2.59	0.88
8	นายอำเภอได้จัดตั้งใหม่คณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้เพียงใด	2.91	0.71	1.70	1.11	2.48	0.88	2.35	1.06
	รวม	3.04	0.71	2.02	1.03	2.55	0.90	2.52	1.00

จากตารางที่ 9 แสดงเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล ในภาคเหนือในเรื่องการวางแผนงาน ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และ หัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีคำถามตั้งแตข้อ 1-8 รวม 8 ข้อ จึงจะได้วิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายข้อดังนี้

ข้อ 1 นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเด็กในท้องถิ่นเพื่อการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นใหม่อย่างน้อยเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.87) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.81) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.15) และประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าเรื่องนี้ นายอำเภอได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.26) สรุปได้ว่า เรื่องนี้นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

ข้อ 2 นายอำเภอได้จัดทำนโยบายในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.92) ศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.93 และ 2.45) และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.42) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย

ข้อ 3 นายอำเภอได้จัดทำแผนดำเนินงานในด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.10) ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.12) ส่วนหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.70) และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.62) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย และทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก

ข้อ 4 นายอำเภอได้จัดทำแผนงานเพื่อกำหนดค้ำตรากำลังครุของแต่ละโรงเรียนในความรับผิดชอบเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.11) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.07) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.65) และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.59) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก

ข้อ 5 นายอำเภอมีแผนงานที่จะสนับสนุนการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.97) ศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.02 และ 2.51) และทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.49) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นตรงกันว่าได้จัดทำน้อย และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย

ข้อ 6 นายอำเภอได้จัดให้ทำแผนงานในการก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารเรียนให้เพียงพอกับปริมาณนักเรียนที่เพิ่มขึ้นเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.35) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.43) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.88) และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.95) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย และเมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก

ข้อ 7 นายอำเภอได้จัดให้มีโครงการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.06) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.11)

หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.63) และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.59) สรุปได้ว่า นายอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นว่าได้จัดทำมาก ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก

ข้อ 8 นายอำเภอได้จัดตั้งให้คณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้ เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.91) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.70) หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.48) รวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.35) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติเล็กน้อย และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวางแผนงาน ปรากฏว่า นายอำเภอมีความคิดเห็นว่ามีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.04) แต่ศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความคิดเห็นว่ นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.02 และ 2.55) เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่ นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.52)

การวินิจฉัยสั่งการ

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในเรื่องที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวินิจฉัยสั่งการ

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122L)		(N=353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
9.	ในการตัดสินใจสั่งการด้านการศึกษา นายอำเภอได้ยึดถือกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเพียงใด	3.45	0.56	2.93	0.73	3.22	0.68	3.19	0.70
10.	ในการวินิจฉัยสั่งการด้านการศึกษา นายอำเภอได้รวบรวมความคิดเห็นจากผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาเพียงใด	3.45	0.58	2.40	0.98	3.01	0.87	2.94	0.93
11.	เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการแล้ว นายอำเภอได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพียงใด	3.24	0.44	2.72	0.62	3.04	0.66	3.00	0.59

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวดฯ (N=122)		(N= 353)	
		\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s
12	เมื่อวินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นเพียงใด	3.47	0.60	2.65	0.84	3.02	0.77	3.03	0.83
13	เมื่อวินิจฉัยสั่งการไปแล้ว นายอำเภอมักจะได้รับความทุกข์ทรมานจากผู้นบังคับบัญชาเพียงใด	1.20	0.86	1.51	0.92	1.46	0.85	1.40	0.88
14	ในการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา นายอำเภอได้มอบอำนาจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของเพียงใด	2.89	0.75	2.36	1.06	2.81	0.94	2.68	0.96
15	นายอำเภอมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาประชาบาลเพียงใด	3.16	0.71	2.61	0.82	2.92	0.74	2.89	0.79
รวม		2.98	0.99	2.45	0.97	2.78	0.97	2.73	1.00

จากตารางที่ 10 แสดงบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคเหนือในเรื่องการวินิจฉัยสั่งการ ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีคำถามตั้งแต่ข้อ 9-15 รวม 7 ข้อ ดังจะได้วิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

ข้อ 9 ในการตัดสินใจสั่งการด้านการศึกษา นายอำเภอได้ยึดถือกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.45) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.93) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.22) รวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.19) สรุปได้ว่า นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติมาก และรวมทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก

ข้อ 10 ในการวินิจฉัยสั่งการด้านการศึกษา นายอำเภอได้รวบรวมความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องของมาประกอบการพิจารณาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.45) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40) หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.01) และทั้ง 3 กลุ่มเฉลี่ยแล้วมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.94) สรุปได้ว่า นายอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติเล็กน้อย และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก

ข้อ 11 เมื่อได้วินิจฉัยสั่งการแล้วนายอำเภอได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าได้รับความร่วมมืออยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.24, 2.72 และ 3.08) และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ข้อ 12 เมื่อวินิจฉัยสั่งการไปแล้วนายอำเภอรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นเพียงใด บทบาทในเรื่องนี้ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.47, 2.65 และ 3.03) และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.03)

ข้อ 13 เมื่อวินิจฉัยสั่งการไปแล้วนายอำเภอมักจะได้รับคำทักท้วงจากผู้บังคับบัญชาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่าอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.20, 1.51 และ 1.41) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่า

อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.40) สรุปได้ว่า เมื่อนายอำเภอสั่งการไปแล้วจะได้รับการคัดทวงจากผู้บังคับบัญชาน้อยที่สุด

ข้อ 14 ในการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา นายอำเภอได้มอบอำนาจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.89) ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.36) หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.81) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.68) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติน้อย และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก

ข้อ 15 นายอำเภอมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาประชาบาลเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นเหมือนกันว่ามีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.16, 2.61 และ 2.92) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่า มีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.89) สรุปได้ว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่า นายอำเภอมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาประชาบาลมาก

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการวินิจฉัยสั่งการ นายอำเภอมีความคิดเห็นมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.98) ซึ่งเหมือนกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ คือ เห็นว่ามีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.78) ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความคิดเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.73)

การบริหารงานบุคคล

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา คังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N = 110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
16	นายอำเภอควรมีสวนรวมในการพิจารณาขออัตรากำลังเพื่อบรรจุครูประชาบาลเพียงใด	3.04	0.85	2.39	0.90	2.65	0.94	2.68	0.95
17	นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจปริมาณและความสามารถในการปฏิบัติงานของครูประชาบาลเพียงใด	2.93	0.61	1.83	1.03	2.36	1.00	2.35	1.06
18	นายอำเภอได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานของครูเพียงใด	3.24	0.59	2.46	0.79	2.86	0.75	2.84	0.79
19	นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประชาบาลได้เพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพโดยวิธีการต่าง ๆ เพียงใด	3.20	0.63	2.18	0.93	2.67	0.83	2.67	0.90

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ		ศึกษานิการอำเภอ		หัวหน้าหมวด		(N = 353)	
		(N=110)		(N=121)		(N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
20	นายอำเภอได้สนับสนุนการจัดสวัสดิการคานต่าง ๆ ให้แก่ครูประจำตำบลเพียงใด	3.03	0.72	2.09	0.92	2.49	0.93	2.52	0.95
21	ในการพิจารณาให้ครูประจำตำบลได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น นายอำเภอยึดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด	3.39	0.67	2.60	0.76	2.95	0.79	2.97	0.80
22	ในการพิจารณาบำเหน็จจรรยาชอบประจำปีของครูประจำตำบล นายอำเภอหลีกเลี่ยงการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด	3.57	0.81	2.66	0.97	3.03	1.01	3.07	1.01
23	ในการสืบเปลี่ยนครูประจำตำบลภายในอำเภอ นายอำเภอหลีกเลี่ยงการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด	3.48	0.96	2.74	0.89	2.99	1.01	3.06	0.99

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N =110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวดฯ (N=122)		รวม (N =353)	
		\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s
24	ในการโอนย้ายครูประชาบาล นายอำเภอได้มีส่วนร่วมใน การพิจารณาเพียงใด	3.11	0.88	2.79	0.90	3.11	0.94	3.00	0.92
25	นายอำเภอได้จัดให้มีการกวด ขันให้ครูประชาบาลปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด เพียงใด	3.25	0.57	2.83	0.98	2.90	0.86	2.83	0.48
26	ในการบริหารงานบุคคลฝ่าย ศึกษา นายอำเภอได้ให้มีส่วน เกี่ยวข้องของใดเขามามีส่วน รวมในการพิจารณาเพียงใด	3.29	0.69	2.47	1.04	2.98	0.74	2.90	0.91
27	นายอำเภอเปิดโอกาสให้ครู ประชาบาลได้ร้องเรียนเกี่ยว กับความไม่เป็นธรรมเพียงใด	3.50	0.54	2.41	1.05	2.98	0.85	2.95	0.94
	รวม	3.25	0.76	2.42	0.96	2.83	0.92	2.82	0.95

จากตารางที่ 11 แสดงบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในภาคเหนือ ในเรื่องการบริหารงานบุคคล ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา ซึ่งมีค่าถามตั้งแตขอ 16-27 รวม 12 ข้อ ดังจะได้วิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

ข้อ 16 นายอำเภอได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาขออัตรากำลังเพื่อบรรจุครู
 ประชาบาลเพียงใด บทบาทในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้มีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์
 มาก (ค่าเฉลี่ย 3.04) ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้มีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์
 น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.39) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้มีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์มาก
 (ค่าเฉลี่ย 2.68) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้มีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่า
 เฉลี่ย 2.68) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นเหมือนกันว่า
 มีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่ามีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์น้อย
 และค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นอยู่ในเกณฑ์มาก

ข้อ 17 นายอำเภอได้จัดให้มีการสำรวจปริมาณและความสามารถในการปฏิบัติ
 งานของครูประชาบาลเพียงใด บทบาทในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ใน
 เกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.93) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย
 (ค่าเฉลี่ย 1.83) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่า
 เฉลี่ย 2.36) และค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย
 2.35) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวด
 การศึกษาเห็นวามาน้อย และค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มเห็นวามาน้อย

ข้อ 18 นายอำเภอได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและวิธีการปฏิบัติ
 งานของครูเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่
 ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.24) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย
 (ค่าเฉลี่ย 2.46) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย
 2.86) เฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.84)
 สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นเหมือนกันวามาก แต่ศึกษาธิการ
 อำเภอมีความเห็นวามาน้อย และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นวามาก

ข้อ 19 นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประชาบาลได้เพิ่มพูนความรู้ใน
 วิชาชีพโดยวิธีการต่าง ๆ เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็น
 ว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.20) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่
 ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.18) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์

มาก (ค่าเฉลี่ย 2.67) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.67) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นอย่างมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่น้อย และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นอย่างมาก

ข้อ 20 นายอำเภอได้สนับสนุนการจัดสวัสดิการคานต่าง ๆ ให้แก่ครูประจำตำบล เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.03) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.09) หัวหน้าหมวดการศึกษามีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.49) และค่าเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.52) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่ปฏิบัติมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่ปฏิบัติน้อย และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่ปฏิบัติน้อย

ข้อ 21 ในการพิจารณาให้ครูประจำตำบลได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น นายอำเภอได้ยึดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่เหมือนกันว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.39, 2.60 และ 2.95) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.97)

ข้อ 22 ในการพิจารณาว่าเห็นจความชอบประจำปีของครูประจำตำบล นายอำเภอหลักเลียงการใช้ความสัมพันธสวนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.57) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.66) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.03) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.07) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่ปฏิบัติอยู่มากที่สุด แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่ปฏิบัติมาก และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่ปฏิบัติมาก

ข้อ 23 ในการสับเปลี่ยนครูประจำตำบลภายในอำเภอ นายอำเภอหลักเลียงการใช้ความสัมพันธคานสวนตัวประกอบการพิจารณาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.48,

2.74 และ 2.99) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.06)

ข้อ 24 ในการโอนย้ายครูประชาบาล นายอำเภอได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.11, 2.79 และ 3.11) และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ข้อ 25 นายอำเภอได้จัดให้มีการกวาดขันให้ครูประชาบาลปฏิบัติตามระเบียบวินัยโดยเคร่งครัดเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นตรงกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.25, 2.83 และ 2.90) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.83)

ข้อ 26 ในการบริหารงานบุคคลฝ่ายการศึกษา นายอำเภอได้ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.29) ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.47) หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.98) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.90) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติ มาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติ น้อย และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก

ข้อ 27 นายอำเภอเปิดโอกาสให้ครูประชาบาลใคร่เรียนเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.41) หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่า ได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.98) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.95) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นวามาน้อย และค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาก

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอ ในด้านการบริหารงานบุคคล นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.25 และ 2.83) ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่านายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.42) เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่านายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.82)

การบริหารงานวิชาการ

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในเรื่องการบริหารงาน
วิชาการ ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดใน
ตารางที่ 12

ตารางที่ 12

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ(N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
28	นายอำเภอได้แนะนำให้โรงเรียนประชาบาลกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ชัดเจนเพียงใด	3.00	0.63	2.00	0.96	2.61	0.79	2.52	0.92
29	นายอำเภอสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับใช้ในโรงเรียนที่รับผิดชอบเพียงใด	2.89	0.99	1.59	1.03	2.10	0.96	2.16	1.12
30	นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เองเพียงใด	3.00	0.80	1.75	1.07	2.39	0.96	2.36	1.08

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวดฯ (N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
31	นายอำเภอได้จัดให้มีการนำผลการสอบปลายปีมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของอำเภอเพียงใด	2.71	0.94	1.36	1.13	1.98	0.95	2.00	1.14
32	นายอำเภอสนับสนุนให้มีการอบรมครูประจำการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนเพียงใด	3.07	0.77	1.90	1.05	2.57	0.84	2.50	1.00
33	ในการบริหารงานวิชาการ นายอำเภอได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนเพียงใด	3.16	0.68	1.94	1.02	2.52	0.96	2.52	1.07
34	ในการบริหารงานด้านวิชาการ นายอำเภอได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างหมวดการศึกษา กับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเพียงใด	3.17	0.66	2.09	1.17	2.65	0.99	2.62	1.06
	รวม	3.00	0.79	2.28	1.08	2.40	0.96	2.38	1.08

จากตารางที่ 12 แสดงบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล ในภาคเหนือ ในเรื่องการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของนายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ซึ่งมีคำถามตั้งแต่ข้อ 28-34 รวม 7 ข้อ ดังนี้

ข้อ 28 นายอำเภอได้แนะนำให้โรงเรียนประชาบาลกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ชัดเจนเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.00) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.00) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.61) และเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.52) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย และรวมเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย

ข้อ 29 นายอำเภอสนับสนุนและส่งเสริมให้จัดทำคู่มือครูและเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับใช้ในโรงเรียนที่รับผิดชอบเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.85) ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.59) หัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.16) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อยเช่นกัน

ข้อ 30 นายอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เองเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก (ค่าเฉลี่ย 3.00) แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นเหมือนกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.75 และ 2.39) และเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อยเหมือนกัน สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าน้อย

ข้อ 31 นายอำเภอได้จัดให้มีการนำผลการสอบปลายปีมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของอำเภอเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.71) แต่สำหรับหัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.98 และ 2.00) ส่วนศึกษาธิการอำเภอนั้นมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.36) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามาก หัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าน้อย และศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นวามาน้อยที่สุด

ข้อ 32 นายอำเภอสนับสนุนให้มีการอบรมครูประจำการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การสอนเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นเหมือนกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.07 และ 2.57) แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.90) และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มก็มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.50) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอและผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาน้อย

ข้อ 33 ในการบริหารงานวิชาการนายอำเภอได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.16) แต่สำหรับศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม ได้มีความเห็นเหมือนกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.94, 2.52 และ 2.52) สรุปได้ว่า เฉพาะนายอำเภอมีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาน้อย

ข้อ 34 ในการบริหารงานด้านวิชาการนายอำเภอได้จัดให้มีการประสานงานระหว่างหมวดศึกษากับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาก (ค่าเฉลี่ย 3.17, 2.65 และ 2.62) ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นวามาน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.09) สรุปได้ว่า นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นวามาน้อย

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมด เกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการ
บริหารงานวิชาการ นายอำเภอมีความคิดเห็นว่ามีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.00)
ส่วนสำหรับศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่านายอำเภอ
มีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.28 และ 2.40) เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากร
ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่าการมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.38)

การบริหารการเงิน

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในเรื่องการบริหารการเงินตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหารการเงิน

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษานิเทศก์อำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N=353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
35	นายอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เข้ามาร่วมพิจารณาจัดตั้งงบประมาณการศึกษาระดับอำเภอเพียงใด	3.07	0.75	1.66	1.17	2.55	1.02	2.41	1.15
36	นายอำเภอสนับสนุนส่งเสริมให้มีการหารายได้เพื่อช่วยเหลือการจัดการศึกษาประชาบาลนอกเหนือจากการพึ่งเงินงบประมาณเพียงใด	3.13	0.60	1.93	1.08	2.70	0.98	2.57	1.04
37	นายอำเภอได้พิจารณาจัดสรรเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้แก่โรงเรียนอย่างรอบคอบและมีหลักเกณฑ์เพียงใด	3.31	0.62	2.25	0.87	2.93	0.89	2.81	0.93

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษาธิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวดฯ (N=122)		(N=353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
38	การเสนอแต่งตั้งกรรมการตรวจ การจ้าง และตรวจรับสิ่งของ นายอำเภอได้พิจารณาตัวบุคคลเพียงใด	3.33	0.66	2.33	1.01	3.15	0.75	2.92	0.95
39	นายอำเภอจัดให้มีการทำหลัก- ฐานการเงินและพัสดุอย่างเคร่ง ครัดเพียงใด	3.29	0.58	2.47	0.88	3.14	0.66	2.99	0.81
40	นายอำเภอได้มีการปรับปรุงการ เบิกจ่ายเงินให้มีความคล่องตัว เพียงใด	3.28	0.62	2.43	0.84	3.03	0.86	2.91	0.83
41	การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์ และ งานก่อสร้าง นายอำเภอปฏิบัติ ตามระเบียบรัดกุมเพียงใด	3.57	0.56	2.82	0.77	3.37	0.72	3.24	0.77
42	นายอำเภอได้จัดให้มีการตรวจ สอบหลักฐานการเงินและการ พัสดุครุภัณฑ์ เป็นการภายใน เพียงใด	3.02	0.78	1.89	1.07	2.81	0.88	2.56	1.05
	รวม	3.26	0.68	2.22	1.03	2.96	0.89	2.80	0.99

จากตารางที่ 13 แสดงบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษา
 ประชาบาลในภาคเหนือ ในเรื่องการบริหารการเงิน ตามความคิดของนายอำเภอ
 ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ซึ่งมีค่าถามตั้งแต่ข้อ 35-42 รวม
 8 ข้อ ดังจะได้วิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

ข้อ 35 นายอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เข้ามาร่วมพิจารณา
 การจัดตั้งงบประมาณการศึกษาระดับอำเภอเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้
 สำหรับนายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.07) ส่วนศึกษา
 ธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นเหมือนกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์
 น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.66 และ 2.55) และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่
 ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.41) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำมาก แต่
 ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็น
 ได้จัดทำน้อย

ข้อ 36 นายอำเภอสนับสนุนส่งเสริมให้มีการหารายได้เพื่อช่วยเหลือการจัด
 การศึกษาประชาบาลนอกเหนือจากการพึ่งเงินงบประมาณเพียงใด บทบาทของนายอำเภอ
 ในเรื่องนี้ นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์
 มาก (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 2.70) ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย
 (ค่าเฉลี่ย 1.93) และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มแล้วมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก
 (ค่าเฉลี่ย 2.57) สรุปได้ว่า นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ย
 รวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำมาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำ
 น้อย

ข้อ 37 นายอำเภอได้พิจารณาจัดสรรเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้แก่โรงเรียนอย่าง
 รอบคอบและมีหลักเกณฑ์เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอกับหัวหน้า
 หมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.31 และ 2.93)
 แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.25) และผลเฉลี่ย
 รวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.81) สรุปได้ว่า
 ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกับข้อ 36

ข้อ 38 การเสนอแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้างและตรวจรับสิ่งของ นายอำเภอ ไคพิ์พิจารณาตัวบุคคลเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.33 และ 3.15) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.33) และส่วนเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.92) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เหมือนกับข้อ 36

ข้อ 39 นายอำเภอจัดให้มีการทำหลักฐานการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัดเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.28, 3.14 และ 2.99) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.47) สรุปได้ว่า นายอำเภอกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอมีความเห็นอย่างมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่น้อย และส่วนเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นอย่างมาก

ข้อ 40 นายอำเภอได้มีการปรับปรุงการเบิกจ่ายเงินให้มีความคล่องตัวเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.28, 3.03 และ 2.91) ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.43) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เหมือนกับข้อ 39

ข้อ 41 การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์และงานก่อสร้าง นายอำเภอปฏิบัติตามระเบียบ รัดกุมเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.57) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.82, 3.37 และ 3.24) สรุปได้ว่า ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นอย่างมาก แต่นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ 42 นายอำเภอได้จัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานการเงินและการพัสดุครุภัณฑ์ เป็นการภายในเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.02,

2.81 และ 2.56) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.89)

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมด เกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการบริหารการเงิน นายอำเภอมีความคิดเห็นว่ามีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.26) ซึ่งมีความเห็นตรงกันกับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.96) แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่านายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.22) เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่าการมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.80)

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

บทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาลในเรื่องการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้านการติดตามและประเมินผล
การปฏิบัติงาน

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N=110)		ศึกษานิการอำเภอ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N = 353)	
		\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s
43	ในการติดตามและประเมินผล งาน นายอำเภอได้จัดทำเกณฑ์ การประเมินผลไว้มากน้อย เพียงใด	2.79	0.82	1.61	1.16	2.25	0.93	2.20	1.12
44	นายอำเภอได้ออกตรวจเยี่ยม โรงเรียนเพื่อติดตามการปฏิบัติ งานของครูใหญ่โรงเรียน ประชาบาลเพียงใด	3.15	0.57	2.03	0.96	2.51	0.89	2.54	0.96
45	นายอำเภอได้จัดให้มีคณะ กรรมการร่วมติดตามและประ เมินผลการปฏิบัติงานของ โรงเรียนประชาบาลเพียงใด	3.00	0.63	1.83	1.16	2.46	1.00	2.41	1.06

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	กลุ่ม						รวม	
		นายอำเภอ (N = 110)		ศึกษานิเทศก์ (N=121)		หัวหน้าหมวด (N=122)		(N=353)	
		\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S
46	นายอำเภอได้อำศัยกรรมการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจตราและติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาลเพียงใด	2.87	0.70	1.77	1.04	2.40	0.98	2.33	1.03
47	นายอำเภอได้นำผลการปฏิบัติงานที่ได้จากการตรวจเยี่ยมของพนักงานเจ้าหน้าที่มาประกอบการพิจารณาว่าเห็นสมควรของครูเพียงใด	3.17	0.55	1.86	1.05	2.74	0.92	2.57	1.04
48	ในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล นายอำเภอได้จัดให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้เพียงใด	2.83	0.70	1.64	1.05	2.33	0.89	2.31	0.87
49	มีการวิเคราะห์วิจัยรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพียงใด	2.78	0.76	1.50	1.09	2.11	0.99	2.11	1.09
	รวม	2.94	0.71	1.75	1.08	2.39	0.99	2.35	1.04

จากตารางที่ 14 แสดงบทบาทของนายอำเภอในการบริหารการศึกษาประชาบาล ในภาคเหนือ ในเรื่องการศึกษาติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ซึ่งมีคำถามตั้งแคขอ 43 -49 ดังจะได้วิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

ข้อ 43 ในการติดตามและประเมินผลงาน นายอำเภอได้จัดทำเกณฑ์การประเมินผลไว้มากน้อยเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.79) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นตรงกันว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.61 และ 2.25) และส่วนเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.20) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นว่าเรื่องนี้ได้จัดทำมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำน้อย

ข้อ 44 นายอำเภอได้ออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.15) แต่สำหรับศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.03, 2.51 และ 2.54) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เหมือนกับข้อ 43

ข้อ 45 นายอำเภอได้จัดให้มีคณะกรรมการร่วมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาลเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.00) ส่วนศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.83 และ 2.46 และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม ก็มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.41 สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามมาก ส่วนศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าน้อย

ข้อ 46 นายอำเภอได้อาศัยกรมการศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจตรา และติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาลเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.87) ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่า ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.77, 2.40 และ 2.33) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนายอำเภอเห็นวามาก แต่ความเห็นของศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมของทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาน้อย

ข้อ 47 นายอำเภอได้นำผลการปฏิบัติงานที่ได้จากการตรวจเยี่ยมของพนักงานเจ้าหน้าที่มาประกอบการพิจารณาว่าเห็นความชอบของครูเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นตรงกันว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 3.17 และ 2.74) และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.57) แต่ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.64) สรุปได้ว่า นายอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติมาก แต่ศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติน้อย

ข้อ 48 ในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล นายอำเภอได้จัดให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้เพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.83) แต่ศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.64 และ 2.33) และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกับศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ (ค่าเฉลี่ย 2.31) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามาก แต่ศึกษาธิการอำเภอ กับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ มีความเห็นวามาน้อย และผลเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามาน้อย

ข้อ 49 มีการวิเคราะห์วิจัยรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพียงใด บทบาทของนายอำเภอในเรื่องนี้ นายอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์มาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.78 แต่สำหรับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และผลเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.11 และ 2.11 ส่วนศึกษาธิการอำเภอมีความเห็นว่าได้จัดทำอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.50) สรุปได้ว่า นายอำเภอมีความเห็นวามาก หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอมีความเห็นวามน้อย ศึกษาธิการอำเภอ มีความเห็นวามน้อยที่สุด และเมื่อเฉลี่ยรวมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นวามน้อย

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้งหมด เกี่ยวกับบทบาทของนายอำเภอในด้าน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน นายอำเภอมีความคิดเห็นว่า มีบทบาทอยู่ในเกณฑ์มาก (ค่าเฉลี่ย 2.94) ส่วนศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 1.75 และ 2.40) เมื่อรวมความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า นายอำเภอมีบทบาทอยู่ในเกณฑ์น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.35)

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มประชากร

ประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารการศึกษาประชาบาลของนายอำเภอ ซึ่งสามารถสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแยกตามกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มนายอำเภอ

บทบาทในด้านการวางแผนงาน กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้ การวางแผนงานบริหารการศึกษาประชาบาล บางครั้งไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ เพราะมีอุปสรรคบางอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเงินงบประมาณ การวางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาล ส่วนใหญ่ของคการบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ อำเภอมีหน้าที่ปฏิบัติตาม นายอำเภอไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าร่วมในการวางแผนงาน บางครั้งเป็นเหตุให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะแผนที่จังหวัดจัดทำนั้นอาจมีข้อบกพร่องในเรื่องข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ไม่ค่อยจะถูกต้อง ในการวางแผนงานระดับอำเภอมักจะได้รับการท้วงติงจากจังหวัดในเรื่องเงินงบประมาณ แต่ถาเป็นแผนงานที่ไม่ใช่เงินงบประมาณแล้ว จังหวัดสนับสนุนเต็มที่ นายอำเภอไม่มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินงาน จะต้องเสนอขอความเห็นชอบจากจังหวัด จึงทำให้การบริหารไม่คล่องตัว การวางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาลนอกจากจะไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนในด้านการเงินแล้ว นายอำเภอยังขาด -
เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการวางแผนงานบริหารการศึกษาประชาบาลระดับอำเภออีกด้วย อุปสรรคอีกประการหนึ่งที่ทำให้แผนงานมักไม่ประสบความสำเร็จ คือ ประชาชนไม่ค่อยจะให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน กลุ่มนายอำเภอได้เสนอข้อคิดเห็นว่า จังหวัดควรกระจายอำนาจในเรื่องการวางแผนงานและให้การสนับสนุนในเมื่อแผนงานนั้นสามารถเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาประชาบาล การวางแผนงานระดับจังหวัดควรจะให้เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอได้มีบทบาทเข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และควรมอบ

อำนาจการตัดสินใจในเรื่องการวางแผนดำเนินงานของอำเภอในด้านการบริหารการศึกษาประชาบาลที่ไม่ขัดต่อนโยบายของจังหวัดซึ่งจะทำให้การบริหารการศึกษาประชาบาลมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

บทบาทในด้านการวินิจฉัยสั่งการ กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอในปัจจุบันนี้ไม่มีความคล่องตัวมากนัก นายอำเภอไม่มีอำนาจโดยเด็ดขาด อำนาจโดยเด็ดขาดอยู่ที่จังหวัด เรื่องต่าง ๆ จะต้องรายงานขอความเห็นชอบต่อจังหวัด การปฏิบัติงานจึงเกิดความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอส่วนใหญ่ใช้หลักประชาธิปไตย โดยยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และแบบแผนการปฏิบัติเป็นหลักในการปฏิบัติและวินิจฉัยสั่งการ มีการขอความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของกองที่ตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อให้การสั่งการนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง นายอำเภอบางท่านได้ให้ข้อคิดว่า เรื่องต่าง ๆ นั้นได้มีกฎหมายระเบียบและข้อบังคับอยู่แล้ว เมื่อนำเอาสภาพและพฤติกรรมแวดล้อมมาประกอบการวินิจฉัยสั่งการแล้ว จะไม่มีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น แต่มีนายอำเภอบางท่านได้ให้ข้อคิดว่า การวินิจฉัยสั่งการบางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องยืดหยุ่นบ้างจะยึดตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับอย่างเดี๋ยวกໍไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขสถานการณ์บางอย่างให้ดีขึ้น ในเรื่องนี้กลุ่มนายอำเภอได้ให้ข้อคิดว่า จังหวัดควรจะได้กระจายอำนาจในเรื่องการตัดสินใจสั่งการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารการศึกษาประชาบาล

บทบาทในด้านการบริหารงานบุคคล กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความคิดเห็นพอสรุปได้ว่า งานบริหารบุคคลเป็นงานที่สำคัญต่อการบริหารการศึกษาประชาบาล เป็นงานที่มีปัญหาพอสมควร ปัญหานี้เริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนา การบำรุงรักษาและการให้พินิจจากงาน บุคลากรทางการศึกษาของแต่ละอำเภอมีจำนวนมากมาย การที่นายอำเภอจะทำให้บุคคลต่าง ๆ มีความพอใจและถูกใจนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ ตัวอย่างเช่น การโอน การย้าย การขอสับเปลี่ยน การพิจารณาความดีความชอบประจำปี ครูที่สอนอยู่โรงเรียนใกล้ก็อยากขอย้ายมาสอนในโรงเรียนไกล ครูที่สอนอยู่โรงเรียนเล็กก็อยากย้ายไปสอนโรงเรียนใหญ่ การ

ขอเดือนเงินเดือนแต่ละปีก็อยากได้ 2 ชั้น ฯลฯ เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ทำความหนักใจให้
กับนายอำเภอ โดยเฉพาะนายอำเภอต้องถือปฏิบัติตามระเบียบและนายอำเภอไม่มีอำนาจ
โดยเด็ดขาด ต้องขอความเห็นชอบต่อจังหวัด บางจังหวัดก็มักจะเข้าแทรกแซงกิจการภายใน
ในของอำเภอกว้างวิธีการต่าง ๆ ทำให้เรื่องราวต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่อำเภอเสนอ เป็น
เหตุให้เกิดการกล่าวหาว่านายอำเภอไม่ให้ความเป็นธรรม มีนายอำเภอบางคนได้ให้ข้อ
คิดว่าการจะได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนยอมรับ
และถือปฏิบัติและจะได้เป็นการลดช่องว่างระหว่างนายอำเภอกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ
เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุก ๆ ฝ่าย เรื่องนี้กลุ่มนายอำเภอได้ให้ข้อเสนอแนะว่า จังหวัดควร
จะได้กระจายอำนาจให้นายอำเภอมีอำนาจในการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหาร
การศึกษาประชาบาลให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

บทบาทในด้านการบริหารวิชาการ กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความความคิดเห็น พอ
สรุปได้ดังนี้ งานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียน แต่ในปัจจุบันงานด้านวิชาการไม่ได้
รับการสนับสนุนเท่าที่ควร ขาดเงินงบประมาณ ขาดวัสดุ อุปกรณ์และแบบเรียน การอุดหนุน
ช่วยเหลือในค่านนี้ไม่ได้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา ขาดนักวิชาการที่จะออกไปเสนอแนะ
แก่โรงเรียน ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ในวิชาการใหม่ ๆ หลักสูตรปัจจุบันยังไม่คล่องตัวและ
ไม่เหมาะสมต่อสภาพของแต่ละท้องถิ่น คุณภาพของครูส่วนใหญ่ยังต่ำ ขาดการประสานงาน
ระหว่างศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการเทศก ศึกษาธิการอำเภอ และเจ้าหน้าที่ของฝ่ายองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด เอกสารที่ใช้ในการแนะแนวหรือเพิ่มความรู้ไม่เพียงพอ จุดยืนทางวิชาการ
ยังไม่แน่นอน ผู้ปฏิบัติงานระดับเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ขาดการส่งเสริมในด้านการอบรมให้
ความรู้แก่ครู กลุ่มนายอำเภอได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะได้สนับสนุนในค่านงบประมาณเพื่อ
นำมาใช้ในด้านการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนของครูให้มากขึ้นเท่าที่จะมาก
ได้ ควรจะส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้าน

บทบาทในด้านการบริหารการเงิน กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ การจัดสรรงบประมาณในต่าง ๆ ไม่เพียงพอแก่ความต้องการ จึงทำให้แผนงานที่วางไว้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะงบประมาณในด้านการก่อสร้าง ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ และค่าใช้สอย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารการศึกษาประชาชน นายอำเภอส่วนใหญ่สนับสนุนให้โรงเรียนหารายได้ช่วยในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เรื่องการเงินส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจังหวัดที่จะจัดการจัดสรรให้อำเภอ นายอำเภอมีหน้าที่เพียงคอยควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย นายอำเภอไม่มีอำนาจที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณการศึกษาแต่อย่างใด เป็นเหตุให้การบริหารการศึกษาประชาชนไม่บังเกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร เรื่องนี้กลุ่มนายอำเภอได้ให้ข้อเสนอแนะว่า จังหวัดควรจะมีมอบอำนาจเกี่ยวกับการตัดสินใจการใช้จ่ายเงินงบประมาณการศึกษาย่างพอสมควร เพื่อให้การบริหารการศึกษาประชาชนมีความคล่องตัว

บทบาทในด้านการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มนายอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมาก โดยเฉพาะงานด้านบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎร จึงไม่ค่อยจะมีเวลาในเรื่องเกี่ยวกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาชนได้อย่างทั่วถึง เพราะโรงเรียนประชาชนแต่ละอำเภอมีย่านจำนวนมาก ส่วนมากจึงได้มอบให้เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องเป็นตัวแทน นายอำเภอออกไปดำเนินการตรวจเยี่ยม แล้วรายงานผลให้นายอำเภอทราบ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่มีกฎเกณฑ์ในการประเมินผลที่แน่นอน กลุ่มนายอำเภอได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะได้จัดสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาชน เพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวเดียวกันทั้งจังหวัด หรือทั้งเขตหรือทั้งประเทศ และควรจะได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อการนี้อย่างพอเพียง

กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ

บทบาทในด้านการวางแผนงาน กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอมีภารกิจมาก ต้องรับผิดชอบการบริหารงานทุกหน่วยงานของ อำเภอ โดยเฉพาะงานด้านการปกครอง นายอำเภอต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ จึงไม่ค่อยจะมีเวลาให้กับเรื่องการวางแผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประจำตำบลมากนัก การวางแผนงานส่วนใหญ่คงปล่อยให้เป็นที่ของศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ เป็นผู้จัดทำแล้วเสนอ นายอำเภอพิจารณา การวางแผนงานการศึกษาประจำตำบล โดยทั่วไปจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ อำเภอเป็นฝ่ายปฏิบัติตามแผนของจังหวัด อำเภอไม่ค่อยจะมีส่วนร่วมในการวางแผนงานระดับจังหวัด การวางแผนงานการบริหารการศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ เป็นงานที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงานและเห็นผลช้า นายอำเภอจึงมักไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร การบริหารงานการศึกษาประจำตำบล จึงเป็นไปแบบลักษณะธรรมดา ไม่ค่อยจะมีการวางแผนงานไวล่วงหน้า ปฏิบัติงานตามคำสั่งของจังหวัด ของกระทรวง เรื่องนี้กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้เสนอขอคิดว่า นายอำเภอควรจะได้ให้ความสนใจเรื่องการวางแผนงานบริหารการศึกษาประจำตำบลเป็นกรณีพิเศษ เพราะการศึกษาประจำตำบลเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นงานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การวางแผนงานบริหารการศึกษาระดับจังหวัดควรจะได้ให้นายอำเภอและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ ได้มีบทบาทแสดงความคิดเห็นเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาประจำตำบล

บทบาทในด้านการวินิจฉัยสั่งการ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอส่วนใหญ่ได้วินิจฉัยสั่งการ โดยยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับและแบบแผนเป็นหลักในการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องต่าง ๆ แต่โดยเหตุที่นายอำเภอเป็นนักปกครอง การวินิจฉัยสั่งการในบางครั้งก็จำเป็นต้องใช้ศิลปะต่าง ๆ เข้าช่วยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้คลี่คลายไปในทางที่ดี ด้วยเหตุนี้จึงมีครุองค์การบริหารส่วนจังหวัดบางส่วนได้กล่าวหานายอำเภอว่าตัดสินใจสั่งการด้วยความไม่เป็นธรรมบ้าง ตัดสินใจด้วยอารมณ์บ้าง มีการเล่นพรรคเล่นพวกบ้าง การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอส่วนใหญ่จะเป็นผู้วินิจฉัย-

ตั้งการด้วยตนเอง ไม่มีการมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้การบริหารงานเกิดความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะคงที่กล่าวมาแล้วว่าภารกิจของนายอำเภอมีมาก การวินิจฉัยสั่งการบางครั้งจึงล่าช้าไปบ้าง กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอมีความคิดเห็นว่า การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอควรจะได้มอบอำนาจให้ศึกษานิเทศก์อำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้ช่วยวินิจฉัยสั่งการในบางเรื่องที่เป็นงานธุรการฯ เพื่อให้งานนั้นมีความรวดเร็วขึ้น และเป็นการแบ่งเบาภารกิจของนายอำเภอด้วย

บทบาทในด้านการบริหารงานบุคคล กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอไม่มีอำนาจเด็ดขาดในเรื่องนี้ ต้องขอความเห็นชอบจากจังหวัด จึงทำให้เกิดปัญหาและเกิดความล่าช้า ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างอำเภอกับจังหวัด เป็นโอกาสให้บุคคลบางคนหาผลประโยชน์ในทางมิชอบด้วยวิธีการต่าง ๆ เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาแต่ละอำเภอมีจำนวนมาก การบริการและให้ความสะดวกในด้านต่าง ๆ จึงทำได้ไม่ทั่วถึง ตัวอย่างเช่น การโอน การย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น ครูที่ได้รับการพิจารณาดีว่านายอำเภอดี บางคนที่ไม่ได้รับการพิจารณาก็กล่าวหาว่านายอำเภอไม่ดี เจ้าหน้าที่หมวดการศึกษาอำเภอแต่ละอำเภอประมาณ 7-9 คน เป็นครูที่ยืมตัวมาจากโรงเรียน จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนขาดอัตรากำลังครูซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอได้แสดงข้อคิดเห็นว่า จังหวัดควรจะได้กระจายอำนาจในเรื่องการบริหารงานบุคคลให้นายอำเภอมีอำนาจจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ในบางเรื่องบางกรณี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพต่อการบริหารการศึกษา และควรจะได้วางกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวกับเรื่องการโอน การย้าย ให้เป็นแนวปฏิบัติที่เหมือน ๆ กันทั้งจังหวัด

บทบาทในด้านการบริหารงานวิชาการ กลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ งานวิชาการเป็นงานที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน นายอำเภอส่วนใหญ่มักให้ความสนใจงานวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่น งานวิชาการเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอ แต่นายอำเภอบางแห่งกลับไปให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายหมวดการศึกษาดำเนินการ จึงเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานเกิดการแตกแยกไม่ประสานสัมพันธ์กัน อุปสรรค

การ เรียนและแบบเรียนที่กรมการปกครองรับจัดทำสำหรับแจกและให้นักเรียนยืมเรียน มีความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านการเรียนการสอนก็จัดทำได้ยากเพราะขาดเงินดำเนินการ โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ที่ศึกษาธิการอำเภอจัดทำก็มักจะไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้ให้ขอคิดว่า นายอำเภอควรจะได้จัดให้มีการวางแผนงานดำเนินงานด้านวิชาการในระยะยาวเพื่อให้เกิดการต่อเนื่อง นายอำเภอควรจะเป็นตัวกลางที่ทำให้ฝ่ายศึกษาธิการอำเภอ กับฝ่ายหัวหน้าหมวดการศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมกัน มีการประสานสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานตามความเกี่ยวข้องและหน้าที่รับผิดชอบซึ่งกันและกัน นายอำเภอควรจัดให้มีการนำผลทางการเรียนการสอนมาวิเคราะห์หวัจจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือวางแผนงานในการบริหารการศึกษาประชาบาล

บทบาทในด้านการบริหารการเงิน กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ ในด้านการเงินที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาล จังหวัดมีบทบาทในเรื่องนี้มาก นายอำเภอไม่ค่อยมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการพิจารณามากนัก จึงเป็นเหตุให้ในบางครั้งการจัดสรรเงินงบประมาณ ไม่ค่อยจะตรงตามความต้องการของอำเภอ หรือเงินที่จัดสรรให้ นั้นไม่สามารถดำเนินการได้ เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน .. อาจเป็นเพราะคนที่รู้ไม่ใคร่ทำและคนที่ทำไม่รู้ จึงทำให้เกิดการผิดพลาดได้ สำหรับการบริหารงานการเงินของอำเภอในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล นายอำเภอได้ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบ มีการตั้งกรรมการตรวจสอบการเงินภายในของอำเภอ เพื่อป้องกันความผิดพลาดในเรื่องการเงิน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องการบัญชีและการจัดทำงบประมาณ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอได้แสดงข้อคิดว่าการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีควรจะให้ นายอำเภอและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมพิจารณาหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้เงินที่จัดสรรให้ นั้นเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาจริง ๆ ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ในเรื่องการเงินให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การจัดทำบัญชีการเงินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทบาทในด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มศึกษาธิการอำเภไค่แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ ภารกิจของนายอำเภไค่ที่จะต้องรับผิดชอบมีมากมาย จึงไม่ค่อยมีเวลาในเรื่องติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาล แต่ก็ไค่พยายามออกไปตรวจเยี่ยมบ้างในบางครั้ง แต่ก็ไค่ทำไค่ไม่ค่อยจะทั่วถึง เพราะโรงเรียนประชาบาลแต่ละอำเภไค่มีมาก ส่วนใหญ่จึงไค่มอบให้ศึกษาธิการอำเภไค่ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภไค่ เป็นผู้ดำเนินการแทน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนส่วนมากยังไม่มีหลักเกณฑ์มาตรฐานอะไรที่ไค่ใช้ในการประเมินผล กลุ่มศึกษาธิการอำเภไค่ไค่ให้ข้อเสนอแนะว่า ทุกจังหวัดควรจะได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลขึ้นไค่เป็นแนวปฏิบัติที่เหมือน ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อสะดวกต่อการพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาประชาบาล

กลุมหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภไค่

บทบาทในด้านการวางแผนงาน กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภไค่แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ แผนงานดำเนินงานส่วนใหญ่จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดทำอำเภไค่เป็นฝ่ายปฏิบัติ ส่วนการวางแผนดำเนินงานในระดับอำเภไค่มักจะไม่ค่อยประสานสัมพันธ์กัน การวางแผนดำเนินงานของจังหวัด อำเภไค่ไม่ค่อยมีโอกาสดไค่เข้าร่วมจัดทำแผนงาน การปฏิบัติของอำเภไค่ในขณะนี้ส่วนใหญ่ไม่มีแผนงานปฏิบัติการของอำเภไค่ เพียงแต่คอยปฏิบัติตามนโยบายของจังหวัดเพียงอย่างเดียว เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานของอำเภไค่ส่วนมากขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนงาน และประกอภกับนายอำเภไค่ก็ไค่มีภารกิจและงานที่ต้องรับผิดชอบในคานอื่น ๆ มาก การวางแผนงานที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาลส่วนใหญ่จะมอบให้หัวหน้าหมวดศึกษาคำเนินการ ด้วยเหตุนี้การบริหารงานการศึกษาของนายอำเภไค่ส่วนมากจึงไม่มีแผนงานในการบริหารการศึกษา กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภไค่มีข้อคิดเห็นว่ นายอำเภไค่ควรจะได้ให้ความสนใจในเรื่องการวางแผนงานในการบริหารการศึกษา การบริหารงานควรมีการวางแผน เพราะการศึกษาประชาบาลเป็นรากฐานอันสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ

บทบาทในด้านการวินิจฉัยสั่งการ กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอได้ยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับเป็นหลักในการวินิจฉัยสั่งการ แต่มีนายอำเภอจำนวนน้อยที่มักจะวินิจฉัยสั่งการด้วยวิธีการใช้สามัญสำนึกของตนเอง การวินิจฉัยสั่งการของนายอำเภอแต่ละคนและแต่ละท้องที่จะไม่เหมือนกัน เพราะทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม นายอำเภอส่วนใหญ่เป็นนักปกครอง การสั่งการบางครั้งก็สั่งการแบบนักปกครอง การสั่งการของนายอำเภอบางครั้งก็ทำให้ความหนักใจให้กับฝ่ายหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ตัวอย่างเช่น งานบางอย่างเป็นงานของฝ่ายปกครอง แต่สั่งการให้ฝ่ายหมวดการศึกษาเป็นผู้จัดทำทั้ง ๆ ที่งานของฝ่ายหมวดศึกษาก็มีมากอยู่แล้ว กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้แสดงข้อคิดว่าการวินิจฉัยสั่งการใด ๆ นายอำเภอควรจะได้พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยยึดกฎหมายระเบียบข้อบังคับและแบบแผนปฏิบัติเป็นหลักในการพิจารณา และในการวินิจฉัยสั่งการใด ๆ ถ้ามีความจำเป็นเกี่ยวกับส่วนใดส่วนเสียของบุคคลควรจะได้สอบถามข้อเท็จจริงหรือข้อมูลจากผู้อยู่เกี่ยวข้องของประกอบการพิจารณา เพื่อให้การตัดสินใจนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้องและยุติธรรม

บทบาทในด้านการบริหารงานบุคคล กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้แสดงข้อคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ อำนาจการสั่งการเกือบทั้งหมดรวมอยู่ที่จังหวัด จะทำอะไรจะต้องเสนอขอความเห็นชอบจากจังหวัด นายอำเภอจึงจะสั่งการได้ จึงทำให้เกิดความล่าช้าและทำความเข้าใจให้แก่ผู้รับบริการ เช่น เรื่องการโอนย้าย ปรับวุฒิ เลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามนายอำเภอก็ยังมีความสำคัญต่องานบริหารบุคคลในระดับอำเภออย่างยิ่ง เป็นเหตุให้บุคคลบางคนบางกลุ่มบางพวกพยายามวิ่งเต้นเข้าหานายอำเภอเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือประโยชน์ของพรรคพวกในเรื่องต่าง ๆ นายอำเภอส่วนมากกระทำตนเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย แต่มีเป็นส่วนน้อยที่เห็นแก่อำมิสสินจ้างรางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ๆ ทำให้เกิดความวุ่นวายในวงการครู-ประชาบาล ทำให้ครูขวัญเสีย ไม่มีจิตใจที่จะปฏิบัติการสอน นายอำเภอบางแห่งมักชอบเรียกครูมาช่วยงานฝ่ายปกครอง กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอมีข้อคิดและเสนอแนะว่าจังหวัดควรจะมีมอบอำนาจการบริหารงานบุคคลให้นายอำเภอจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งได้

เพื่อความรวดเร็วในการปฏิบัติงานในระดับอำเภอ และในการบริหารงานบุคคลนี้ นายอำเภอควรจะได้ยึดหลักคุณธรรม หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม และความเสมอภาค และควรจะได้กระจายอำนาจบางอย่างไปให้หัวหน้าหมวดและประธานกลุ่มโรงเรียนบ้าง เพื่อให้การปฏิบัติงานบังเกิดประสิทธิภาพ

บทบาทในด้านการบริหารงานวิชาการ กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอส่วนมากเป็นนักปกครอง มิใช่เป็นนักการศึกษาและนักวิชาการ การบริหารงานวิชาการจึงไม่ค่อยจะได้รับการเอาใจใส่มากนัก ประกอบกับนายอำเภอมีภารกิจมาก จึงปล่อยให้เป็นเรื่องของศึกษาธิการอำเภอและหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ งบประมาณในด้านการดำเนินงานวิชาการก็มีอยู่ในวงจำกัด โดยเฉพาะของฝ่ายศึกษาธิการอำเภอได้รับน้อยมาก จึงเป็นผลให้ศึกษาธิการอำเภอไม่สามารถดำเนินงานด้านนี้ได้เต็มที่ เวลาว่างของฝ่ายปกครองนายอำเภอมักชอบเรียกครูมาช่วยงาน เช่น งานสร้างร้านออกงานกาชาด เป็นต้น ทำให้เสียหายแก่นักเรียนในด้านการเรียนการสอน กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอแสดงข้อคิดและเสนอแนะว่า งานวิชาการมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารการศึกษาประชาบาล นายอำเภอควรจะให้ความสนใจมากกว่างานการก่อสร้าง ควรจะสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องวิชาการแก่ครูให้มาก

บทบาทในด้านการบริหารการเงิน กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ นายอำเภอไม่ค่อยควบคุมให้การใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบ นายอำเภอบางแห่งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีความรู้ในเรื่องการเงิน มาทำเรื่องการเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล ซึ่งเรียกว่าหัวหน้าหมวดการคลังอำเภอ ปีหนึ่ง ๆ ต้องเสียงบประมาณสำหรับเป็นค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ทำหน้าที่การเงินเป็นจำนวนมาก นับว่าเป็นการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ไม่ประหยัด การปฏิบัติงานของฝ่ายหมวดการศึกษาในเรื่องการเงินไม่มีความคล่องตัว เพราะการปฏิบัติงานแยกกันอยู่คนละแห่ง มีการหลอกลำไในเรื่องค่าตอบแทน คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ทำหน้าที่หมวดการคลังได้รับเงินค่าตอบแทน นอกเหนือไปจากเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายหมวดการศึกษาที่ทำหน้าที่

เกี่ยวกับการก่อสร้าง การพัสดุครุภัณฑ์ การปฏิบัติงานต้องออกห้องที่ห้องไกลสุรกันดาร แต่ไม่มีเงินค่าตอบแทนให้ ที่ร้ายไปกว่านั้นบางครั้งต้องใช้เงินส่วนตัวเป็นค่าพาหนะเดินทางเอง เพราะเงินงบประมาณค่าใช้สอยไม่มีให้ บางแห่งนายอำเภอแต่งตั้งหัวหน้าหมวดการคลังไว้เฉย ๆ แต่งงานการเงินมอบให้ฝ่ายหมวดการศึกษาเป็นผู้จัดทำแทน กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า เรื่องการเงินทั้งหมดควรจะมอบให้ฝ่ายหมวดการศึกษาอำเภอจัดทำทั้งหมด ไม่ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจัดทำ ทั้งนี้เพื่อประหยัดเงินงบประมาณค่าตอบแทน และจะทำให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

บทบาทในด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอได้แสดงความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้ โรงเรียนประชาบาลแต่ละอำเภอมีจำนวนมากและตั้งอยู่ห่างไกล บางแห่งอยู่ในท้องที่สุรกันดาร บางแห่งอยู่ในเขตท้องที่แทรกซึม นายอำเภอมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบงานทั้งหมดของอำเภอ การบริหารงานของนายอำเภอในเรื่องการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประชาบาลจึงน้อยไป คำเนิการไม่ทั่วถึงต้องอาศัยหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอและศึกษาธิการอำเภอเป็นตัวแทนในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนส่วนใหญ่ยังทำกันไม่จริงจังนัก เกณฑ์การประเมินผลแต่ละแห่งก็ไม่เหมือนกัน และยังไม่เป็นมาตรฐานที่จะใช้ปฏิบัติการประเมินผลการปฏิบัติงานส่วนมากไม่ค่อยได้นำมาใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลื่อนระดับเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือนมากนัก กลุ่มหัวหน้าหมวดการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า นายอำเภอควรจะได้สนับสนุนให้มีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานขึ้นใช้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและให้ความยุติธรรมแก่บุคลากรมากขึ้น